

Giovanni Arélõ Tõba

First Joõn

Tèhébé Ré Dõ Nyě

Li Giovanni arélõ yětõba ma a tètazemyásũ a khăshyékħarya o nyęcõ. Arétõmă rò a dyéhědyére ní prěhõli yětahe ná èthĩ ki bõthyóbõlá lahyă ná Cõmarya ná aphúkhũ Jesũ Krĩstu. Nyẹmătõmă rò a dyerõdyéryě ní hó prěhõli yětahe ná a ki krwõkuõ tã tètthyóithyathũ dõ a ki mępyémękyă tẹbõthyóbõlá yěnuõtahe tãmé. Tètthyóithyathũ yěnuõ, a ithyóithya ũ ná kayă dõ a ohtwõprẹ dõ hekhu yětahenuõ, tẹmũmyáricyă ki rěńĩ lũ pă. Phúnuõ akhu-akhyěrò a ithyó ũ ná Cõmarya aphúkhũ Jesũ yěnuõ, a hyă htwõcyă ná prẹlukayă taki-to. Thará nuõtahe ma a ithyóithyanĩ ũ ná tẹmẹlwóhteka ma mǎhó siplé lõ ná tẹohtwõprẹ a tẹkútẹkyă dõ hekhu yěnuõhõ. Htuõrò a ithyóithya pọ ũ, théplò mwõplĩthĩplo tahenuõ bèbè, mọńĩ ũ tahenuõ bèbè, a ícũtõkuõ ná tẹmẹlwóhteka yěnuõ to a ithyó pẹ ũ phúnuõ.

Prẹrǎliyě héluõplõ khóke ná Cõmarya aphúkhũ Jesũ Krĩstu yěnuõma kayă mǎlakõ tõprẹ, htuõrò a hétãtẹ pọ ná lõ- kayă dõ a zũe Jesũ rò a mọńĩ Cõmarya tahenuõ a bè mọńĩ lũ tõprẹ ná tõprẹ.

Tèhébé tõtó ná tõtó

Têhébé rê dĩ nyê 1:1-4

Têlĩ ná têtíchí 1:5-2:29

Cómarya aphú ná khĩnérícýá khuklô aphú tahe
3:1-24

Têamácó ná têtathú 4:1-6

Têmo 4:7-21

Têzú dĩ a mepé tẹ 5:1-21

¹ Pẹ rã cuố pẹ thĩ Jesũ ari-akyã, è ma lặngố dĩ a dyé ử thềhtwồprẹ tồprẹ. Èyề a one htuồhố dĩ hekhu htwồhtya tyahító akhể pã có. Pẹ nịhuố htuồhố rò pẹ myáhtye htuồdũhố ná pẹmèthè nĩdũ hó. Pẹ myá è rò pẹ pủkrásítô htuồhố lữ ná pẹ takhu hó. ² Bí tềhtwồprẹ yề oluồhtya akhềnuô, pẹ myáhtye è akhu-akhỹ, è ari-akyã mặhố tềhtwồprẹ tacủprẹ talềkré yềnuô, pẹ hế-sodônyã luốcyá pẹ lỏ hó thĩ hó. Tềhtwồprẹ tacủprẹ talềkré yềnuô, a otố ná pẹ Phể Cómarya htuồrò a hyã o luồhtya pẹ hó pẹ. ³ Thyáphú thĩ ki bóthyókhềkhố tộkuố ná pẹ agnềnuô, pẹ hếso pẹkuố thĩ tẹ dĩ pẹ myáhtye htuồhố rò pẹ nịhuốbề htuồhố nuôtahe hó. Pẹ tềbóthyókhềkhố khyểlữ yềnuôma, pẹ bóthyó pẹnẹ ná Phể Cómarya ná aphúkhum Jesũ Krĩstu. ⁴ Thyáphú pẹ tềthềkrữthềlỏ ki lỏhtyabặhtya agnềnuồrò, pẹ rặhố tềyềtahe hó.

Cómarya Ma Tềlĩ

⁵ Tềritềkyá dĩ pẹ nịhuố htuồhố dĩ aphúkhum onuô, pẹ thềzủ hếsoluố pẹ kuố thĩ, Cómarya ma

têlî rô têtêhítêlò o dô lükũ tôcô~ to. ⁶ Ki pè hé ná pè bôthyókhékho ná è tadúro pè ki ohtwöprè plehyã pãprè dô têtêhítêlò aklê rô pè ki mɛ plehyã tadú pãprè têtêhítêlò hénuôma, pè ma kayã lahölahya rô pè ohtwöprè dô têtêhítêlò akũ to. ⁷ Manáro pè ki ohtwöprè dô têtêlî akũ phú Cómarya o dô têtêlî akũ hénuôma, pè o ná têtêbôthyókhékho khyêlũ tôprè ná tôprè, htuôro Cómarya aphúkhũ Jesũ Kristu athwinuô a ki sîplîkyã lõ hó pè têtêhítêlòora tahe.

⁸ Ki pè hé ná pè mɛnó têtêhítêlòora tôphuõ~ to hénuôma máhò pè lahölyanî dyédú pɛné, rô têtêhítêlò o dô pèkũ tôcô~ to. ⁹ Manáro pè ki hésoluõ Cómarya ná pè mɛ têtêhítêlòora tahe hénuôma Cómarya yɛnuô acó ná a têtêlyã rô a mɛtòmɛbè tɛ, htuõto a ki plwökyã pè têtêhítêlò lõ~ plî rô a ki mɛmwöplî kakhÿ khyéthÿã lõlõ~ pè mɛtɛtõ to nuõtahe pã. ¹⁰ Ki pè hé ná pè mɛnó têtêhítêlòora tôphuõ~ to hénuôma pè nõhtwö Cómarya thyáná kayã lahölahya tɛ tôprè rô alãngó o dô pèkũ tômũ~ to.

2

¹ Vãphúvãlyɛ Krístuphú thĩ~, thyáphú thĩ ki mɛpã tã têtêhítêlò tãgnɛnuô, vã rã pɛhò thĩ phúnuô hó. Manáro kayã tôprèprè ki mɛtɛtêhítêlò hérò, pè prɛcópɛtɛ Jesũ Kristu dô a kwithézò pɛ dô pɛgnɛ dô Phɛ Cómarya a o nuô a o tôprè. ² Thyáphú Cómarya ki plwökyã pè

têthùtèora yènuôrò Krístu khyáthyěhtuôhó athé hó. Manárò túpré pè têtthùtèora túdû agnènuô mato, a plwökyă tốpékuôđû lỏ~ hekhuphú tahe a têtthùtèora.

³ Dỏ pè cữe Còmarya mekyăngó akhu-akhyě, pè thégne tặtặ hó ná pè thégnehyă hó Còmarya hó. ⁴ Kayă tôprèprè kihéná vắ thégnehó Còmarya a hé tadúrò a ki cữe lủ ngómekyă to hénuô, è ma kayă lahỏ rò tèmạtècỏ o dỏ lủkủ tôcô~ to. ⁵ Manárò ùpẻ tôprẻ bèbẻ, a ki cữe lũngó hénuô, tèmọ nỉdyé Còmarya lỏhtyabắhtya mắlakỏ cóhỏ dỏ akủ hó. Dỏ pè cữe angó akhu-akhyě, pè thégne tặtặ cóhỏ ná pè htwỏhtyahó tẹtôcô~ tuỏ hó ná Còmarya hó. ⁶ ùpẻ tôprẻ bèbẻ a ki héhtyaluỏ hó anẻ ná a htwỏhtyahó tẹtôcô~ tuỏ hó ná Còmarya hó hénuô, a tỏbẻ krwỏkhẻ zỉkuỏ Jesủ Krístu akhắđuô khắlẻ.

Tèmekyăngó Athẻ

⁷ Vắ khỏbỏthyómọ thỉ~, ngómekyă dỏ vắ rắ pẻ thỉ yènuôma athẻ mato, mắ ngómekyă alyẻ dỏ thỉ nỉbẻ htuỏhỏ dỏ thỉ htwỏlủ Krístuphủ akhẻ pắnuô tômắ prẻ. Ngómekyă alyẻ yẻtômắ nuôma mắhỏ tẻritẻkyă dỏ thỉ nỉhuỏnỏ htuỏhỏ nuôtahe hó. ⁸ Manárò ngómekyă dỏ vắ rắ pẻ thỉ khỏnyáyẻ nuôma athẻ mắlakỏ có, mẹtẻhẻrò tẻkhítẻlẻ kỉrẻ sỉmẻ hó rò tẻlỉ mắlakỏ yẻ lỉhtyahó akhu-akhyě, ngómekyă athẻyẻ nuôma acóate rò thỉ myắhtye-cyắ è dỏ Krístu akủ ná dỏ thỉkủ.

⁹ Kayă tôprêprê kihéná a o dõ têtĩ akũhó tadúro ki a thêhtepăprê kayă zũe Kristu dõ aruôtahe păprê hénuôma tuôkhõnyá nuô a opăprê dõ têtĩhítelò akũ prê. ¹⁰ Kayă dõ a mọ nĩdyé ũ tôprêprênuô, a ohtwôprêhó dõ têtĩ akũ, rò tèt dõ a létaphò lakhú cuố dõ têtĩ akũnuô a opă tôcôto hó. ¹¹ Manáro kayă tôprêprênuô, a ki thêhte pă prê kayă dõ a zũe Kristu dõ aruôtahe păprê hénuô a o dõ têtĩhítelò akũ rò a kírê cuốtõ bítê tôphotê nuô a thêgnê nĩdyé ané to, metêhêrò têtĩhítelò mêtêkyă lũ mêtêplò.

¹² Văphúvălye thĩ, vă ră pêhó thĩ liyêtôba, metêhêrò dõ Jesũ Kristu akhu-akhyêrò Cómărya plwôkyă lỏ hó thĩ têtĩtêora lỏ plĩ hó.

¹³ Phêthĩ, vă ră pê hó thĩ liyê, metêhêrò kayă dõ a one pă có dõ mókhuhekhu htwôhtya tyahító akhênuô tôprênuô, thĩ thêgnê htuôhó lũ hó.

Prêkhũphúthè thĩ, dõ thĩ mepêhtuôhó khĩnêricyá khuklò dõ a mũmyáricyá nuôtôduô akhu-akhyê, vă ră pêhó thĩ liyêtôba.

Văphúvălye thĩ, thĩ thêgnê htuôhó Phê Cómărya akhu-akhyê, vă ră pêhó thĩ liyê.

¹⁴ Phêthĩ, vă ră pêhó thĩ liyê, metêhêrò kayă dõ a one pă có dõ mókhuhekhu htwôhtya

tyahító akhènuô tôprè nuô, thĩ thégně
htuôhó lữ hó.

Prèkhũphúthè thĩ~, vã rã pèhó thĩ liyě, mètèhèrò
Cómarya alãangó ohtwöprè hó dĩ thĩkũ
rò thĩ théplòshyo théplòsỏ rò thĩ mepékyã
hó khĩnéricyã khuklỏ dĩ a mũmyáricyã
nuôtôduỏ hó.

¹⁵ Lỏ~ hekhunékhu a lèklólékhya mũmyáricyã
tahenuô bèbè, tề dĩ a o dĩ hekhu yếtôba alọ
lỏ~ plĩ nuôtahe bèbè, mọnị tã è tãmé ní~. Tề
ítếtẽ~ bèbè dĩ a o dĩ hekhuyẻ tahenuô, thĩ ki
mọnị è henuôma, thĩ mọnị Phẻ Cómarya to.

¹⁶ Mètèhèrò, lỏ~ tề dĩ a ícũ ná hekhu nuôtahe
ma máhó pènèklỏ a tềthézũthẻlỏ tề dĩ aryátỏ,
pề mềthẻplỏ myátwỏ tề dĩ a mũmyáricyã tahe,
tềphyẻhtyamỏhtyaphỏ nịdyénẻ ná tềduzãhtyathẻ
ná tẹpwỏ~ tôcô nuôtahe hó. Lỏ~ tề yẻtahe nuôma
a odỏ Phẻ Cómarya a o hyã máto, a o dĩ hekhuyẻ
rò a hyã prẻ. ¹⁷ Hekhuyẻ ná ítếtẽ~ bèbè dĩ a o dĩ
lũkũ lỏ~ plĩ dĩ kayã thẻzũthẻlỏ lữ tahenuô, a ki
lamẻkyã lỏ pã, manárỏ kayã dĩ a mếtỏ Cómarya
athẻplỏ tahenuô a ki ohtwöprẻ tacủprẻ talẻkrẻ
pã.

Prẻ Thẻhte Krĩstu Tahe

¹⁸ Vãphủvãlyẻ thĩ~, mọnyẻ tadũ phũhyãhỏ,
ũ hẻsodỏnyã htuỏpẻhỏ thĩ ná prẻthẻhte Krĩstu
nuôtỏprẻ ki hyã pã rò khỏnyãyẻ prẻthẻhte Krĩstu
yẻtahenuô a hyãoluỏhtyaẻlỏ hó akhu-akhyẻ pề

thégně ná mŏnyě tadŭ phŭhyăhŏ. ¹⁹ Èthĩ htecuŏkyă dĩ pèklě hŏ. Èthĩ yětahe nuŏma a otŏ mắkuŏ lakŏ ná pẹ tẹbŏthyŏkhẻkhŏ lŭ yěnuŏ mắto. Èthĩ ki opatŏ mắkuŏ lakŏ ná pẹ hėnuŏma èthĩ klyă otŏkuŏ nyă ná pẹ prė. Manárŏ èthĩ htecuŏkyă dĩ pèklě rŏ èthĩ atẹhtecuŏkyă yěnuŏ a dyėluŏ lắllyă cŏ hŏ ná èthĩ otŏkuŏ mắlakŏ pắ ná pẹ tŏprẹ~ to hŏ.

²⁰ Manárŏ Jesŭ Krĩstu dyėlyă Thė Sắsẻ Byacẻ dĩ thĩlŏ akhu-akhyẻ, lŏ~ thĩ yětahe nuŏma thĩ thėgnẻhŏ tẹmắtẻcŏ hŏ. ²¹ Thĩ thėgnẻkuŏ tẹmắtẻcŏ to akhu-akhyẻrŏ vắ rắ pẹ thĩ phũnuŏ mắto. Thĩ thėgnẻhŏ tẹmắtẻcŏ rŏ vắ rắ pẹ thĩ prė. Htuŏto tẹlahŏlahya nuŏ a hyă o htecyă dĩ tẻcŏtẻtẻ akŭ takhyă~ to nuŏ thĩ thėgnẻdŭ hŏ. ²² Kihẻphũnuŏrŏ kayă dĩ a lahŏ dŭgnẻ tŏprẹ ma ỳpẻ? Kayă tŏprẻprẻ ki hẻ ná Jesŭ nuŏma Krĩstu mắto hėnuŏ, ẻ ma mắhŏ prẻthẻhte Krĩstu nuŏtŏprẻ hŏ, htuŏto ẻ ma kayă dĩ a vŭkyă lŏplĩ cŏ hŏ phẻ ná phŭkhŭ thėgnẻ lŏplĩ hŏ. ²³ Kayă dĩ a vŭkyă phŭkhŭ yěnuŏma mắhŏ a vŭkyă Phẻ Cŏmarya hŏ. Kayă dĩ a ẻmŏsŭ phŭkhŭ yěnuŏma mắhŏ a ẻmŏsŭ Phẻ Cŏmarya hŏ.

²⁴ Mephũnuŏrŏ, dĩ thĩ htwŏhtyalŭ Krĩstuphũ akhẻnuŏ, sunuŏ oklŏsŏma ryă lahya tẻritẻkyă dĩ thĩ nŭhuŏ htuŏhŏ yěnuŏ tahe dĩ thĩ thẻplŏkŭ nuŏ. Thĩ ki mephũnuŏ hėnuŏma thĩ oklŏsŏma dĩ phŭkhŭ ná phẻ akŭ hŏ. ²⁵ Htuŏrŏ Krĩstu

anêbyacè nĩdũ a ólyạ ná a ki dyé pè pã nuôma máhò tẻtwõprẻ tacủprẻ talẻkrẻ yẻnuôhỏ.

²⁶ Vả rã pẻ thỉ yẻnuôma, kayã đố a pử ilolahỏ plehyã tapạ cỏ ử nuôtahe ari-akyã prẻ. ²⁷ Thỉgnẻ kuỏke rỏ, Krítu dyelyạ htuỏhỏ a Thẻ Sẫsẻ đố thỉlo hỏ, rỏ a Thẻ Sẫsẻ oklỏsỏma đố thỉkủ akhu-akhyẻ, ử lo ithyỏ pã thỉ tỏprẻ to, mẻtẻhẻrỏ a Thẻ Sẫsẻ ithyỏ hỏ thỉ tẻpwỏ tỏcỏ, htuỏtỏ a ithyỏ thỉ yẻnuôma tẻmátẻcỏ, tẻlahỏlahya mỏtỏ. Phủnuỏrỏ oklỏsỏma lahyã đố Krítu akủ phủ a Thẻ Sẫsẻ ithyỏ htuỏhỏ thỉ nuô nỉ.

²⁸ Rỏ khỏnyãyẻ vảphủvảlyẻ thỉ, shyẻ Byacẻ Krítu hyã khyẻthyã amỏnyẻ pã tỏnyẻnuô, thyáphủ thỉ ki thẻisẻ owỏ ouỏbỉ tẻmẻ, htuỏtỏ thyáphủ thỉ ki thẻtarẻ tẻmẻ nuô, oklỏsỏma lahyã đố Krítu akủ nỉ.

²⁹ Thỉ thẻgnẻ ná Krítu ma kayãcỏkayãtẻ tỏprẻ. Phủnuỏrỏ thỉ tỏkỏ thẻgnẻ ná kayã đố a mẻtỏtẻ tahe nuôma máhỏ Cỏmarya aphủalyẻ tahe hỏ.

3

Cỏmarya Aphủalyẻ Tahe

¹ Phẻ Cỏmarya mỏ nỉdyẻ htuỏ cỏhỏ pẻ bá tẻ nuô, myámỏ lahyã a mỏ nỉdyẻ pẻ yẻnuô, tuỏ cỏ đố ử bẻ é cỏ pẻ ná Cỏmarya aphủalyẻ tahe cỏ. Pẻ htwỏ mảlakỏ nyã hỏ Cỏmarya aphủalyẻ tahe hỏ. Kayã hekhupủ tahe thẻgnẻ Cỏmarya to akhu-akhyẻ, a thẻgnẻ pẻ to. ² Vả khỏbỏthyỏmỏ

thĩ~, khõnyáyě pẹ htwõ hó Cómarya aphú tahe hó tadúró pẹ ki htwõhtya kayã phútě pã tôcõtě nuô, ù dyéthégně onehí pẹ tôcô~ to. Manárò, tẹyěnuô pẹ thégně htuõhó, shyé~ Byacè Jesũ Krĩstu hyãoluõhtya akhě pãnuô pẹ ki thyáná è pã, metěhéro pẹ ki myáhtye mặ cớ è phú è mặlakõ nuô pã. ³ Kayã dĩ a opỏmyásũ lahyã ná a ki htwõhtya thyáná Jesũ Krĩstu pã tahenuô, phú Krĩstu sãsě nuô, a ki besãsě kuõ anẹ phúnuô pã.

⁴ Lõ~ kayã dĩ a mẹ tẹthútẹora tahenuô, a cuõ-talwó khětalyẹ hó Cómarya a tẹthyótẹthya hó. Metěhéro tẹthútẹora ma mặhó tẹcuõtalwó khětalyẹ Cómarya a tẹthyótẹthya yěnuô hó. ⁵ Manárò thyáphú Krĩstu ki phyécuõkyã pẹ tẹthútẹora tahe agnẹnuô, a hyãlyạ htuõhó dĩ hekhu yěnuõma thĩ thégně htuõdũ hó. Htuõto thĩ thégněhó ná Jesũ Krĩstu yěnuõma a tẹthútẹora okuõũ tôcô~ to. ⁶ Mẹphúnuõrò lõ~ kayã dĩ a oklỗsỏma dĩ Jesũ Krĩstu akũ tahenuô, a bè mẹ plehyã pã tẹthútẹora to. Manárò kayã tỏprẻprẻ dĩ a mẹ plehyã tadủpã tẹthútẹora hẹnuõma kayã dĩ a myáhtyenó hí Jesũ Krĩstu takhyã~ to, htuõrò a thégnẻnỏ hí Jesũ Krĩstu tỏphuõ~ to.

⁷ Phúlyẹthĩ~, nõilolahỏ cuõ tã ù ná thĩnẹ tỏprẻ~ tặmẹ ní~. Kayã tỏprẻprẻ dĩ a mẹ tẹcótẹtẹ nuõma mặhó kayã dĩ acỏate thyáhó ná Jesũ Krĩstu cỏtẹ yěnuô hó. ⁸ Kayã tỏprẻprẻ dĩ a mẹ plehyã

tadûpă têthútêora hénuôma, khînéricyă khukló pố nỉdyé păpré lữ, mệtêhêrò khînéricyă khukló yênuô a mệcónyă têthútêora dố akhăshyékê pă có, rò a mệ plehyă tadû tuốpă có khõnyă có. Thyáphú Cómarya aphúkhũyê ki mệpyékyă tề dố khînéricyă khukló mệhtuồhố nuôtahe ag-nênuôrò, a hyălyă dố hekhuyê hó. ⁹ Ũpê- tôprê bẻbẻ, a ki htwồhố Cómarya aphúalye hénuô, a mệ plehyă pă têthútêora to, mệtêhêrò tềohtwồprê athê dố Cómarya dyé yênuô a oklòsómahố dố lữkũ hó. Rò Cómarya ma apẻ hó akhu-akhyê, a mệ plehyăcyă pă têthútêora to. ¹⁰ Cómarya aphúalye tahe ná khînéricyă khukló aphúalye tahenuô, pề thẻgnẻ tặtẻ cyă è phúyẻ hỏrò, ửpẻpẻ- bẻbẻ a ki mệ plehyă tadûpă tề dố a tồto tahe, tomaná a mọ nỉdyé kuố apuốavyă Krístuphú tahe to hénuôma Cómarya aphúalye máto.

Cómarya Aphúalye Ma A Mọ Nỉdyé Khyẻlữ Tôprê Ná Tôprê

¹¹ Tẻritẻkyă dố thỉ nỉhuố dố thỉ htwồhtyalú Krístuphú akhẻnuôma máhố pề tởbẻ mọ nỉdyé lữ tôprê ná tôprê yênuô hó. ¹² Pề tởbẻ thyánỉ ná Caino dố khînéricyă khukló pố nỉdyé lữ rò a mệthyẻ nỉdyé apuố nuồtồprê to. A cuố mệthyẻ tuố apuố mệtêhêrò a mệtề tahe nuôma a yỏ mủmyáricyă rò apuố mệtề tahe nuôma a yỏ cồtẻ akhu-akhyẻ a mệthyẻkyă apuố prẻ. ¹³ Phúnuôrò

vã puõvyã Krístuphú thĩ~, kayã dõ a mẽ tẽcõtẽtẽ to tahe ki thẽhte thĩ hẽrò khyéthukhyéthẽ lahyã tãmẽ ní~. ¹⁴ Dõ nuõkhẽ nuõma pẽ thyánã kayãthyẽ nuõtahe prẽ. Manárò khõnyáyẽ dõ pẽ mõi ní hõ pẽ puõvyã Krístuphú tahe akhu-akhyẽ, pẽ thẽgnẽ ná pẽ htwõhtyahó kayã dõ a htwõprẽ tahe hó. Kayã dõ a mõi níkuõ apuõvyã Krístuphú to tahe nuõma a oklõsõma pãprẽ dõ tẽthyẽ akũ prẽ. ¹⁵ Ûpẽpẽ~ bèbè a ki thẽhte kayã zũe Krístu dõ aruõ tôprẽprẽ hénuõma, a mẽthyẽ kayã hó. Rò thĩ thẽgnẽ ná kayã dõ a mẽthyẽ kayã tôprẽprẽ nuõ, a nĩbè kuõũ thẽhtwõprẽ tacũprẽ talẽkrẽ to.

¹⁶ Tẽmõnuõ pẽ thẽgnẽcyã è phũtẽ hẽrò, Jesũ Krístu dyélyakyã a thẽhtwõprẽ dõ pẽgnẽ, rò pẽ tõbè dyélyakyã kuõ pẽ thẽhtwõprẽ dõ pẽ puõvyã Krístuphú tahe agnẽ. ¹⁷ Kayã dõ a onã hekhu a tẽduzãhtyathẽ tôprẽprẽ nuõ, ki a myãhtye apuõvyã Krístuphú lo tẽtõcõcõ tadũrò a ki thẽzõnĩ lũ to hénuõma, Cõmarya atẽmõ o dõ lũkũ to. ¹⁸ Vãphũvãlyẽ thĩ~, pẽ tẽmõ yẽnuõ nõprahte tã tũprẽ dõ thĩ khãukhãphèlõ nuõ tãmẽ ní~. Thĩ tõbè mẽcwõ málakõ ù phũ Cõmarya mõ málakõ pẽ nuõ. ¹⁹ Pẽ ki mõ nĩdyé lũ tôprẽ ná tôprẽ phũnuõ hẽrò pẽ thẽgnẽ ná pẽ okuõhó dõ tẽmãtẽcõ tõkyẽ hó. Rò pẽ ki thẽplòmõ, thẽplò kacũkabé hó dõ Cõmarya a mẽthẽnyẽ hó. ²⁰ Pẽ thẽplò ki hélyã nĩdyé pẽ ná pẽ mẽthũ hó tẽ bíkhẽtẽ~ bèbè nuõ,

pẹ thégñě ná Cómarya ma aduklò ná pẹ théplò rò a thégñě lǒplǐ có tẹpwõtôcô.

²¹ Phúnuôrò khǒbóthyómọ thĩ~, pẹ théplò yě, a ki hélyạ nịdyé pẹ ná pẹ tẹthú oto hérò, pẹ ki hyănuỗ dĩ Cómarya a mètènyě pãnuô, pẹ théisě pã tôcô~ to hó. ²² Htuỗto pẹ yỗ cữe angómekyã rò pẹ yỗ mẹtỗ lữthéplò akhu-akhyě, pẹ kwĩ tẹ ítétẻ~ bẻbẻ nuô, pẹ ki nịbẻ tẹ dĩ a o nuôtahe pã. ²³ Cómarya mekyã angọ rò a hé, pẹ bẻ zũe aphúkhum Jesú Krístu amwị rò pẹ ki mọ nịdyé khyẻlủ tôprẻ ná tôprẻ phú a mekyã htuỗhó angọ ná pẹ yẻnuô. ²⁴ Kayã dĩ a cữe Cómarya mekyãngọ yẻtahe nuôma a oklỗsỏma dĩ Cómarya akũ hó, rò Cómarya oklỗsỏma kuỗhó dĩ èthĩ akũ hó. Cómarya dyẻ htuỗhó pẹ Thé Sảsẻ Byacẻ akhu-akhyẻ, a dyẻthẻgnẻ htuỗhó pẹ ná a oklỗsỏma dĩ pẻkũ hó.

4

Thẻ Acỏate Ná Thẻ Lahỏlahya

¹ Vả khǒbóthyómọ thĩ~, lỏ~ kayã dĩ a hé ná pẹ o ná Thẻ Sảsẻ Byacẻ hó tahenuô, zũe bỗbye lahyã tằmẻ. Thyáphú thĩ ki thẻgnẻ ná thẻyẻ nuôma a hyã mảlakỏ dĩ Cómarya a o ẻ, ma a hyã mảto ẻ nuô cẻmyá rẻ lahyã èthĩ nỉ~, mẹtẻhẻrò dĩ hekhuyẻnuô, prẻprọ aka-aplyạ oluỗhtya ẻlả hó. ² Kayã dĩ a nịbẻhỏ Thẻ Sảsẻ Byacẻ tôprẻnuô, pẹ

thégně cyá è phútěhéro, ki a hé ná Jesů Krístu nuô, a hyălyạ phú prẹlu hekhuphú tôprẹ a ki hé phúnuô hénuôma, pẹ thégně cyá hó ná è ma a nịbèhó Thé Săsě Byacè dố a o dố Cómarya a o hyă yěnuô hó. ³ Manárò, kayă dố a hé ná Jesů nuôma a hyălyạ phú prẹlu hekhuphú tôprẹnuô mậto tahenuô, a nịbè thé dố a o dố Cómarya a o hyă yěnuô mậto. Thé phúnuô ma a o dố prẹthềhte Krístu nuôtôprẹ a o hyă prẹ. Thỉ nịhuỗ htuỗhó ná a ki hyă pả, rò khõnyáyẻ a hyă ohtya hó dố hekhuyěnuô hó.

⁴ Manárò phúlyẹ thỉ~, thỉ ma Cómarya akayă tahe rò thỉ mẹpékyă hó prẹprọ aka-aplyạ tahe hó, mẹtềhéro Cómarya dố a o dố thỉkủ yếtôprẹnuô adu lỏklỏ có ná khỉnéricyạ khuklỏ dố a otỏkuỗ ná prẹluhekhuphú dố a mẹ tềcótềtẹ to nuôtahe akủ yếtôduỗ nuô có. ⁵ Hekhu lẻklỏ mủmyạ pỏ nịdyẹ prẹprọ aka-aplyạ yẻtahe akhu-akhyẻ, ethỉ krwỏ hébẻ thyákuỗphú hekhuphú dố alẻklỏ hébẻ mủmyạricyạ dủgně yẻnuôtahe rò Cómarya akayă mậto tahe krwỏ nịdảkuỗ lỏ ethỉngỏ. ⁶ Manárò pẹ ma Cómarya akayă tahe. Ủpẻ~ tôprẹ bẻbẻ dố a thégně Cómarya tôprẹnuô, a krwỏnịdả kuỗdủ pẻngỏ. Manárò Cómarya akayă mậto tahenuô, a krwỏ nịdả kuỗ pẻngỏ to. Phúnuô akhu-akhyẻ kayă dố a nịbẻ Thé Săsě Byacè dố a hébẻ tẻmậttềcỏ yếtôprẹ tahe nuôma ủpẻ, ná kayă dố a nịbẻ thé dố a hébẻ lahỏlahya dủgně nuôtôduỗ tahe nuôma

ũpěnuô, pẹ thégne iběphé cyá dû pré.

Cómarya Ma Tẹmọ

⁷ Khõbõthyómọ thĩ~, pẹ tǒbè mọ nıdyé khyělũ tǒprè ná tǒprè, metěhèrò tẹmọnuô ma a hyã dǒ Cómarya a o. Ũpě~ tǒprè bèbè dǒ a mọnı ũ nuôma máhó Cómarya aphúalyẹ hó, rò a thégnehó Cómarya hó. ⁸ Ũpě~ tǒprè bèbè dǒ a mọnı kuõũ to tahenuôma, a thégne kuõũ Cómarya to, metěhèrò Cómarya ma tẹmọ. ⁹ Cómarya mọnı pẹ bá~ tẹnuô a dyéluõ pẹ hó pẹ ná a nõhyãlyạ aphúkhũ dǒ a o tú pré tǒprè~ tuõ yẹnuô dǒ hekhu yẹnuô hó. Thyáphú pẹ ki nıbè kuõ dıtú théhtwǒprè dǒ aphúkhũ aly yẹnuô rò, a nõhyã pẹ hó pẹ hó. ¹⁰ Tẹmọ angólasá málakõ ma Cómarya mọ pẹ rò thyáphú pẹ tẹthútẹora lõ~ plı ki plwõkyã agnẹnuô, a nõhyãlyạ khyáthyě aphúkhũ dǒ pẹgné. Manárò pẹ tẹmọ Cómarya nuô adu thyáná atẹmọ pẹ yẹnuô to. ¹¹ Khõbõthyómọ thĩ~, Cómarya ki mọnı có pẹ báyě herò, pẹ tǒ mọ nıdyé kuõ lũ tǒprè ná tǒprè. ¹² Ũ myáhtyenó Cómarya tǒprè~ to. Pẹ ki mọ nıdyé lũ tǒprè ná tǒprè hénuôma, Cómarya oklòsoma hó dǒ pẹkũ rò atẹmọ olóobã hó dǒ pẹkũ hó.

¹³ Pẹ thégne tẹtẹhó ná Cómarya dyélyạ htuõhó pẹ Thẹ Sǎsẹ Byacè akhu-akhyě pẹ oklòsoma hó dǒ lũkũ rò a oklòsoma hó dǒ pẹkũ hó. ¹⁴ Pẹ myáhtyenó htuõhó, rò pẹ hésoluõ pẹ hó ũruô tahe

ná thyáphú Cómarya aphúkhÿyě ki hyă htwöprë ù prëmëlwóhtekä prëlu hekhuphú tahe agněnuô, Phě Cómarya nõhyälyahó lǔ dĩ hekhu yěnuô hó. ¹⁵ Kayă tôprë ki hësohteluô ná Jesũ nuôma Cómarya aphúkhũ tôprë kihénuôma Cómarya oklôsóma hó dĩ lǔkũ rò a oklôsóma hó dĩ Cómarya akũ hó. ¹⁶ Phúnuô akhu-akhyě pë nëbyacè nĩdũ pë thëgněhó, rò pë zũehó ná Cómarya monej pë.

Cómarya ma tëmọ. Ũpě~ tôprë bèbè dĩ a oklôsóma dĩ tëmọ akũnuô, a oklôsóma hó dĩ Cómarya akũ rò Cómarya oklôsóma hó dĩ lǔkũ hó. ¹⁷ Pë ki monej ùruô phúnuô hénuôma, Cómarya atëmọ olóobă hó dĩ pëkũ hó. Phúnuô rô shyé~ təciryä amönyě hyätuõhó pãnuô, pë ki théplòkhũ théplòhă hó pã, mëtëhërò pë tètòhtwöprë dĩ hekhuyě nuô, a yõ thyáhó ná Krĩstu a tètòhtwöprë hó akhu-akhyě, pë ki théplòkhũ théplòhă hó pã. ¹⁸ Dĩ tëmọ phúyě akũ nuôma tètãròthé thëisě oto. Cómarya atëmọ dĩ a mëlómëbă pë hó dĩ pëkũ yěnuô a vëhtekyă pë hó pë tètãròthé thëisě nuôtahe hó, mëtëhërò tètãròthé thëisě yěnuôma a mądũ təciryä prë. Kayă tôprëprë ki thëisě pã dũgně prë hénuôma, Cómarya atëmọ olóobă dĩ èkũ to.

¹⁹ Cómarya yõ mọré pë akhu-akhyě pë mọ nĩdyé lǔ tôprë ná tôprë hó. ²⁰ Kayă tôprëprë ki hé, “Vă mọ Cómarya,” tadũrò a ki thëhte pãprë apuõvyă Krĩstuphú hénuôma, è ma kayă

lahô prê, mețêherò a myáhtyenó có apuõvyá Krístuphú ná amèthè nídû có tadúrò a ki mọní to hénuôma, Cómarya dó a myáhtyenó tôphuõto, yětôprènuô “Vă mọ Cómarya,” a cuố hécyá phútế? ²¹ Rò tẹmekyăngó dĩ pẹ nịbè dĩ Jesũ Krístu a o yěnuôma a hé ná kayă dĩ a mọní Cómarya tahenuô, a tởbè mọní kuố apuõavyá Krístuphú tahe.

5

Pẹ Tẹmẹpẹ Hekhu

¹ Ũpě- tôprè bèbè a ki zűe ná Jesũ ma Krístu hénuô, a htwõhó Cómarya aphúalye tôprèhó, htuõto ũpě- tôprè bèbè a ki mọní phể nuôma, a mọní kuốdũhó aphúalye tahe hó. ² Bí pẹ mọní Cómarya rò pẹ cűe a tẹmekyăngó akhẽnuô, pẹ thẻgnẻhó ná pẹ mọní Cómarya aphúalye tahe hó. ³ Mețêherò tẹmọní Cómarya angólasá ma mặhó tẹcűe a tẹmekyăngó yẻtahe hó. Rò pẹ ki krwõmẹ kuố lỏlỏ- a tẹmekyăngó nuỏtahe hénuôma apyá náto. ⁴ Mețêherò Cómarya aphú pwỏ- tôprè nuô a mẹpẹ lỏ hó hekhu lẻklỏ mủmyá tahehó. Pẹ mẹpẹ hekhu lẻklỏ mủmyá tahe ná pẹ tẻzủtẻnyá akhyẻ hó. ⁵ Ũpě tôprè ki mẹpẻbé hekhu alẻklỏ mủmyá yẻtahe pẻ? Túprẻ kayă dĩ a zűe ná Jesũ nuôma Cómarya aphúkhủ tôprẻ nuỏtahe ki mẹpẻ pả.

Cŏmarya Khyáluŏ Athé Ná Aphúkhŭ Jesŭ Krístu Ari-akyă

⁶ Jesŭ Krístu hyălyă dĩ hekhuyě rò a hyă-plwŏ ané ná htyě, a hyă khyáthyě ané rò athwi bèhtwilyă. A hyă túpré ná htyě tôcô mătô. A hyă lõ cŏ htyě ná thwi nyęcô lõ cŏ. Thé Săsě Byacè nídŭ khyáhŏ athé ná yěnuŏma a tŏhŏ, mętěhéro Thé Săsě Byacè ma acŏate. ⁷ Tĕkhyáthé nuŏma a o thuŏcô. ⁸ A o kryă- ĭtě hĕnuŏma Thé Săsě Byacè ná htyě ná thwi rò yĕthuŏcô lõnuŏ a thĕplŏtŏ thyákhyĕlŭ tôcŏtuŏ. ⁹ Pĕ zŭĕ prĕlukayă a tĕkhyáthé tadŭrŏ Cŏmarya a tĕkhyáthé nuŏma a tŏklŏ ná nuŏ, mętěhéro yĕnuŏma tĕkhyáthé dĩ Cŏmarya dyéhŏ pĕ ná aphúkhŭ ari-akyă hŏ. ¹⁰ Phúnuŏrŏ kayă dĩ a zŭĕ Cŏmarya aphúkhŭ yĕtahenuŏ a thĕgnĕ tăĕ cŏ ná Cŏmarya khyáluŏ athé yĕnuŏma atŏ mălakŏ cŏ. Manárŏ kayă dĩ a zŭĕ Cŏmarya to tahenuŏ, a hé Cŏmarya ná kayă lahŏ, mętěhéro dĩ a zŭĕ kuŏ Cŏmarya khyá athé ná aphúkhŭ ari-akyă yĕnuŏ to akhu-akhyě, a hé lahyă phúnuŏ prĕ. ¹¹ Rŏ tĕkhyáthé ma ĭtětĕ hĕrŏ, Cŏmarya dyĕlyă pĕ pĕ tĕhtwŏprĕ tacŭprĕ talĕkrĕ rò tĕhtwŏprĕ a khăshyĕkhăryă yĕnuŏma a o dĩ aphúkhŭ akŭ nuŏ. ¹² Ŭpĕ- tôprĕ bèbĕ dĩ a nĭbĕ aphúkhŭ yĕnuŏma, a nĭbĕhŏ tĕhtwŏprĕ yĕnuŏ hŏ. Manárŏ ŭpĕ- tôprĕ bèbĕ dĩ a nĭbĕ kuŏ Cŏmarya aphúkhŭyĕ to nuŏma, a nĭbĕ kuŏ tĕhtwŏprĕ to.

Tèhtwōprè Tacúprè Talèkré

¹³ Tè dĩ vǎ rǎ pè thĩ yěnuōma, thyáphú thĩ dĩ a zűe Cómarya aphúkhũ amwị yětahe ki thégñě nídyédũ thĩnế ná thĩ nĩbèhó thèhtwōprè tacúprè talèkré hó agñěnuòrò, vǎ rǎ pè thĩ pré. ¹⁴ Dĩ Cómarya anyěhyǎ nuô, pè zűelyañị dyédũ pèñế ná pè kwĩ ìtětế~ bẹbẹ, ki atố ná lũthéplò hénuōma, a klyá nĩdǎ nyǎ pè tẹkwícóbế hó. ¹⁵ Pè thégñế hó ná a nĩdǎ hò pè tẹkwícóbế yế akhu-akhyế, pè zűehó ná a ki dyétặ nyǎ hó pè tẹ dĩ pè kwĩ ề nuôtahe pǎ hó.

¹⁶ Kayǎ tōprèprè ki myáhtye apuõvyǎ Krístuphú tōprèprè mẹtềthủ dĩ a ki dyé htwõhtya lũ tềthyế mǎto hénuô, a ki kwìtề dĩ Cómarya a o rò Cómarya ki dyé kayǎ dĩ a mẹtềthủ yěnuô tōprè thèhtwōprè pǎ. Manárò tềthủ dĩ a ki dyé htwõhtya lũ ná tềthyế hénuōma, vǎ thézủ hé thĩ ná tềthủ phúnuô tahenuô thĩ tồ kwícóbếhtya pề lũgnế dĩ Cómarya a o to. ¹⁷ Lỗ~ mẹ tẹmũmyáricyǎ tahe nuōma tềthủ hó tadúrò tềthủ dĩ a thũcuố kayǎ dĩ tềthyế mǎto nuô a o pré.

¹⁸ Pè thégñế ná Cómarya aphúalyẹ tahe nuōma, a mẹ plehyǎlǎ pǎ tềthùtềora takhyǎ~ to. Mẹtềhérò Cómarya aphúkhũ Jesũ yěnuô a takótakề tặtặ nídyế ềthĩ rò khĩnéricyǎ khukló dĩ a mẹ tẹmũmyǎ yếtôduõnuô a mẹbèsếcyǎ ềthĩ to. ¹⁹ Pè thégñế ná pè yětahe nuōma Cómarya aphúalyẹ tahe

tadŭrŏ lŏ~ kayă dŏ aruŏ tahe nuŏma a o lahyă dŏ khŭnĕricyă khuklŏ dŏ a mĕ tĕmŭmyă yĕtŏduŏ a tĕpŏtarŭ alĕ. ²⁰ Thyăphŭ pĕ ki thĕgnĕ kuŏdŭ ũ Cŏmarya dŏ atŏ yĕtŏprĕnuŏ, pĕ thĕgnĕhŏ ná Cŏmarya aphŭkhŭyĕ hyă dyĕ thĕgnĕplŏ pĕ hó pĕ hó. Pĕ o dŏ Cŏmarya dŏ atŏ yĕtŏprĕ ná aphŭkhŭ Jesŭ Krŭstu yĕtŏprĕ akŭ hó. È ma Cŏmarya dŏ atŏ tŏprĕ, htuŏto Cŏmarya dŏ a dyĕ ũ thĕhtwŏprĕ tacŭprĕ tŏprĕ.

²¹ Văphŭvălyĕ thŭ~ cŏbĕ tă lahyă Cŏmarya dŏ aruŏ nuŏtahe tămĕ ní~.

Lisăṣě Athě - Kayă Ngó
Western Kayah: Lisăṣě Athě - Kayă Ngó New
Testament

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayah, Western

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

e95d0c8d-ae9c-5368-9ad4-ad9a104aff49